

UZBROJENIE I OSPRZET OKRĘTÓW RP DO 1939r.

Podwójne działo Boforsa, kal. 40 mm do okrętów podwodnych różniło się poważnie przede wszystkim konstrukcją podstawy. Konstrukcja łoża została uproszczona i nie miała stabilizacji poprzecznej, tu niepotrzebnej, ponieważ całe działo było umieszczone na mniejszych odległościach od poziomu morza. Ponadto okręty podwodne mając głębsze zanurzenie (większy stosunek za-

nurzonyj części do wynurzonej) były bardziej odporne na kołysanie.

Podstawa i łożo tego działa były tak opracowane, aby po złożeniu podestów dla ładowniczych, siedzeń dla celowniczych, wysięgników, wizjerów celownika oraz prowadnic tyłców działa mieściły się w studzience o przekroju kołowym, o średnicy 1300 mm. Działo, przymocowane podstawą do odpowiedniej płyty, było opuszczane i podnoszone hydraulicznie. Opuszczone w studzienkę, działo było zamykane odpowiednią klapą tworząc komorę wytrzymałą na znaczne ciśnienie. Ten sposób umieszczenia działa zabezpieczał jego bardzo wrażliwe na korozję części przed szkodliwym działaniem wody morskiej.

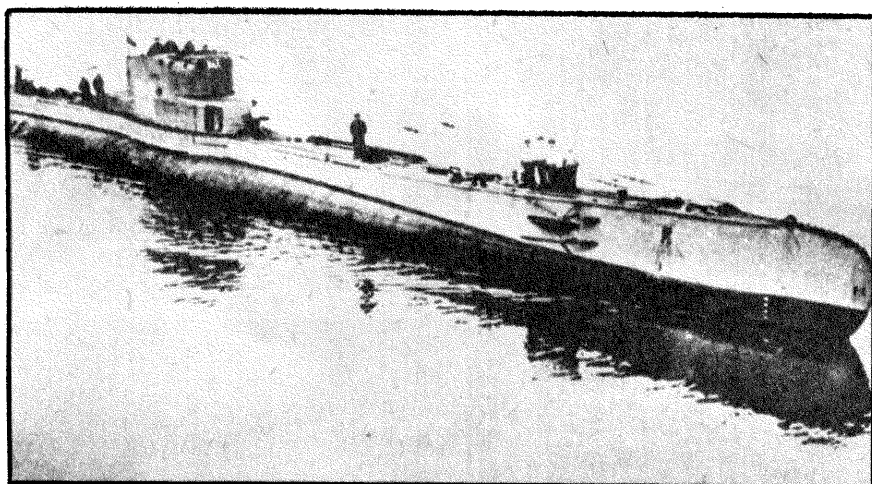
Lufy działa nie miały wodnego chłodzenia. W tylnej części łoża, po obu stronach lufy, znajdują się dwa małe, składane podesty dla ładowniczych. Podesty te są spawane z kątowników i blachy stalowej. Siedzenia celowniczych są przekręcane na odpowiedniej osi i blokowane za pomocą odpowiednich bolców. Prawe siedzenie ma wycięcie pozwalające na głębsze jego przyłożenie do ścianki łoża (ze względu na walek mechanizmu kierunkowego). Celowniczy mechanizm przelicznikowy tego działa jest ulepszony i różni się nieznacznie od mechanizmu działa dla okrętów nadwodnych.

Przezierniki systemu celowniczego umieszczone są na składanych (łamanych) wysięgnikach. Przycisk spustu działa znajduje się pod prawą nogą lewego celowniczego. Działo to nie posiadało systemu zabezpieczającego przed ostrzeleniem części własnego okrętu. Toteż zabezpieczenie także osiągnięto przez umieszczenie działa wysoko na kiosku, ponad wystającymi częściami.

Na przedniej ściance łoża znajduje się zawieszona skrzyneczka z akumulatorami. Z akumulatorów tych poprzez odpowiednie przewody, wodoszczelne przełączniki i rozgałęźniki pobierany był prąd do oświetlenia prowadnic naboju oraz przezierników celownika. Dzięki temu z działa można było prowadzić ogień nawet o zmroku.

W działa typu Bofors, kal. 40 mm, o podstawach dla okrętów nadwodnych były wyposażone nasze okręty podwodne „Orzeł” i „Sep”. Ponadto w te działa miały być uzbrojone, zamówione w 1939 roku i budowane we Francji dla Marynarki Wojennej dalsze dwa okręty podwodne.

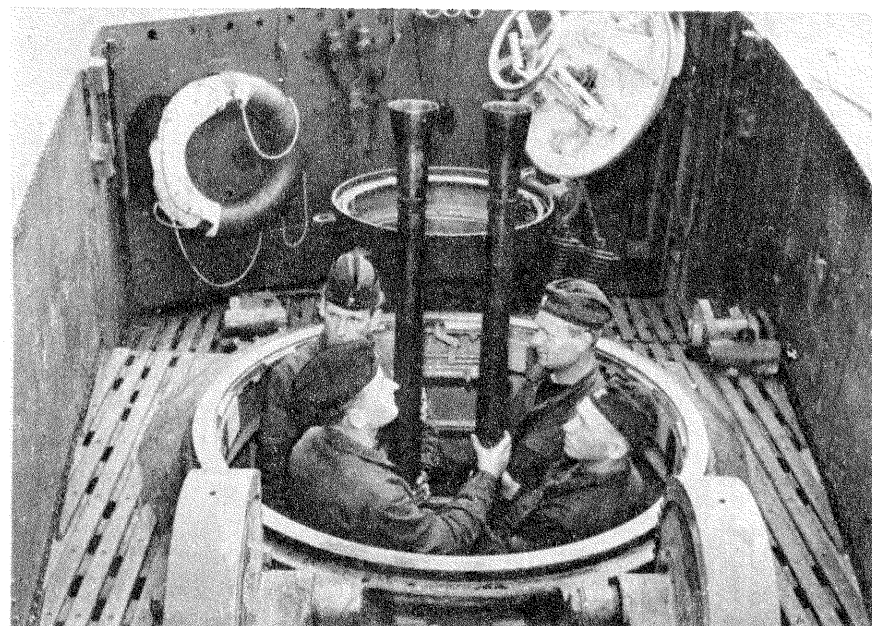
LESZEK KOMUDA

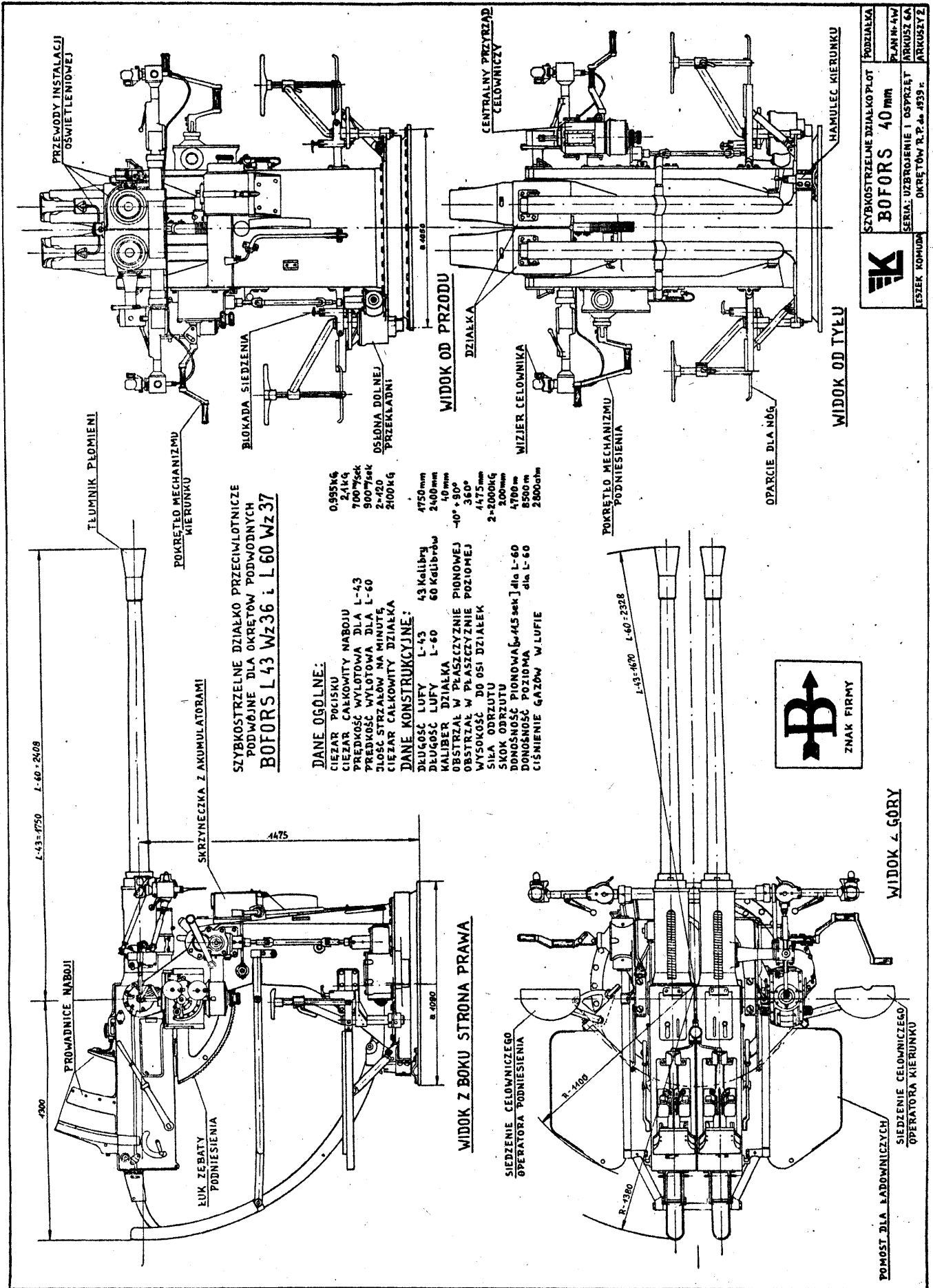

PODWÓJNE DZIAŁO

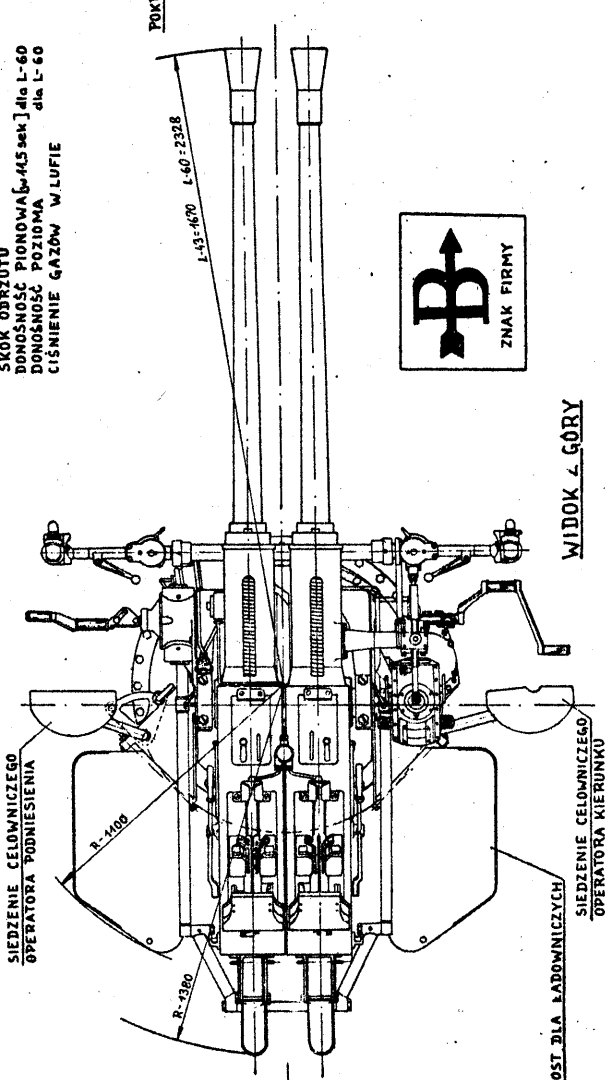
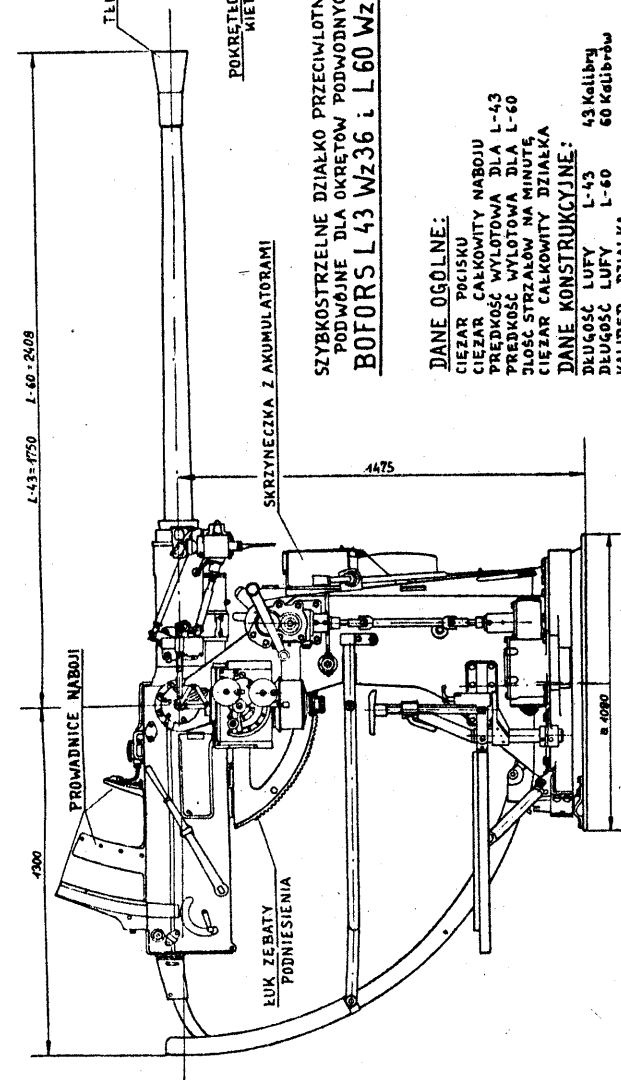
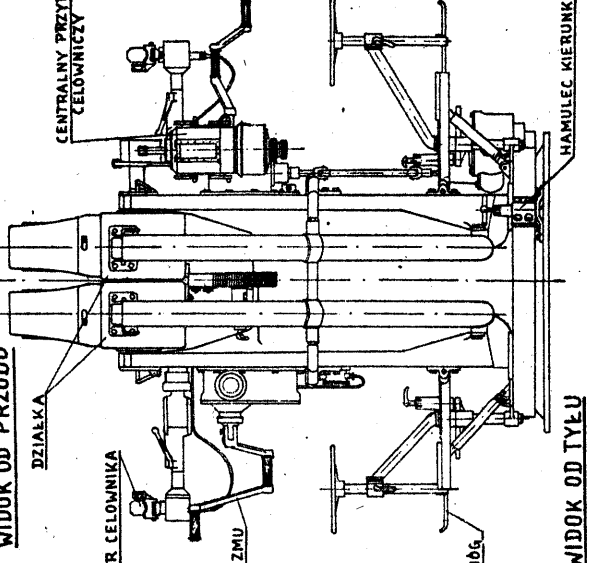
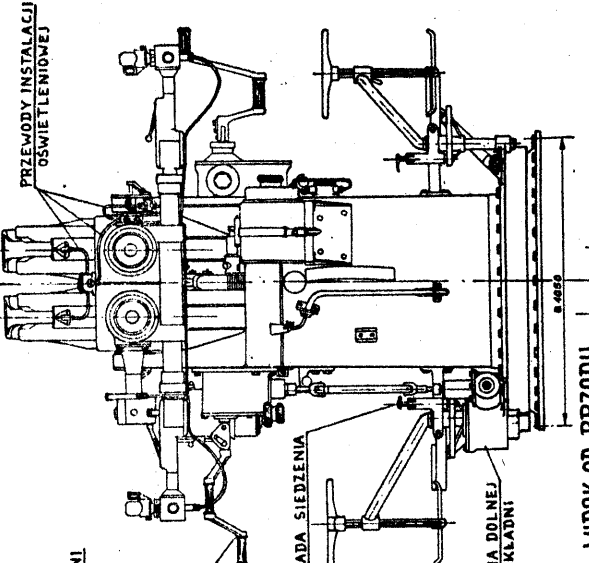
DO OKRĘTÓW PODWODNYCH

„Bofors L-43” WZ-36 i L-60, WZ-37

L-43=1750 L-60=2408

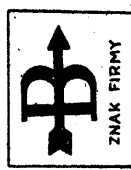
**SZYBKOSTRZELNE DZIAŁKO PRZECIWOLOTNICZE
PODDWÓJNE DLA OKRĘTÓW PODMÓDNYCH
BOFORS L43 Wz36 i L60 Wz37**

DANE OGÓLNE:

CIĘŻAR PROJEKTU	0,955 t
CIĘŻAR CAŁKOWITY NABOJU	24 kg
PRĘDKOŚĆ WYLOTOWA DLA L-43	760 m/s
PRĘDKOŚĆ WYLOTOWA DLA L-60	900 m/s
CIĘŻAR CAŁKOWITY DZIAŁKA	2,420 t
	2,000 t

DANE KONSTRUKCYJNE:

DŁUGOŚĆ LUFY L-43	4750 mm
DŁUGOŚĆ LUFY L-60	2400 mm
KALIBER DZIAŁKA	40 mm
OBROT W PŁASZCZYźnie PIONOWEJ	-10° - 90°
OBROT W PŁASZCZYźnie POZIOMEJ	360°
WYSOKOŚĆ DO OSI DZIAŁEK	4475 mm
SILA ODRZUTU	2-20000 kg
SKOK OBRZUTU	2000 mm
DOBROŚNOŚĆ PIONOWA [w 45 sek] dla L-60	4700 m
DOBROŚNOŚĆ POZIOMA dla L-60	8500 m
CISNIENIE GAZÓW W LUFIE	2800 atm

SKYBOSTRZELNE DZIAŁKO PŁOT
BOFORS 40 mm
SERIA: UZBROJENIE I OSTRZĄT
OKRĘTÓW R.P.24 4937 r.
LEŻEK KOPUDA
PLAN Nr. 47
ARKUSZ 6A
ARKUSZ 2

